

TOIMINTASUUNNITELMA

2018

INSTITUT
FINLANDAIS

SUOMEN RANSKAN INSTITUUTIN TOIMINTASUUNNITELMA 2018

Instituutin tehtävä

Suomen Ranskan Instituutin Säätiön tehtävänä on ylläpitää instituuttia Pariisissa. Instituutti on suomalaisen kulttuurin, osaamisen ja yhteiskuntaelämän esittelijä, kulttuuriviennin edistäjä, asiantuntijaorganisaatio, aktiivinen verkottuja ja verkottaja Ranskassa. Keskeinen tehtävä on tarjota maamme taiteen, kulttuurin, tieteen ja luovien alojen edustajille mahdollisuuksia esitellä työnsä tuloksia Ranskassa sekä verkottua kansainvälisten toimijoiden kanssa. Instituutti toimii myös houkuttelevana kansainvälisenä kohtaustapaikkana ja suomalaisuuden näyteikkunana Pariisin ydinkeskustassa.

Instituutin visio

Instituutin visio on olla aktiivinen, vuorovaikutteinen ja utelias kansainvälistäjä

Instituutin toiminta-ajatus

Instituutin käyttöaste ja toiminnan vaikuttavuus kattoon

STRATEGIAKAUSI 2017-2020

Instituutti vuoteen 2020 mennessä

Vuoteen 2020 mennessä instituutti on entistä tunnetumpi ja kansainvälisempi toimija Pariisissa. Uusia avauksia ja pioneerityötä on tehty myös Pohjois-Afrikan ranskankielisissä maissa. Rue des Ecoles'in tilat on peruskorjattu ja uudistettu vastaamaan tulevaisuuden toiminnan tarpeita. Instituutti tekee työtä suomalaisen kulttuuriviennin ja luovien alojen kansainvälistymisen mahdollistajana Pariisissa ja muualla ranskankielisessä maailmassa. Toiminnalla vahvistetaan suomalaisten taiteen ja luovien alojen toimijoiden kansainvälisiä työskentelyedellytyksiä, verkostoja ja näkyvyyttä maailmalla.

Instituutin strateginen linjaus on optimoida omien tilojen käyttö ajan mukaisilla tavoilla. Näitä keinoja ovat mm. houkutteleva galerie-boutique, sen vaihtuvat teemakokonaisuudet sekä kulttuurikahvila ohjelmasisällön näyttämönä ja alustana. Toimintavuoden 2018 päätavoitteena on avata uudestaan yleisölle entistäkin houkuttelevampi, elinvoimainen, kansainvälisesti tunnustettu kulttuuriviennin edistäjä Pariisissa. Instituutin uusin toimintamuoto on vuonna 2019 aloitettava residenssitoiminta.

Rue du Sommerard (Musée de Clunyn ja instituutin välinen katu) on instituutin kohdalla muuntunut kävelykaduksi. Suunnitelmien mukaan tämä toteutuu vuonna 2018. Kävelykatu muuttaa merkittävästi korttelin yleisilmettä ja instituutin näkyvyyttä Pariisissa. Instituutin tiloissa toimiva kahvila on vakiinnuttanut toimintansa ja avannut houkuttelevan terassin. Päivittäisen kävijämäärän arvioidaan olevan noin 500 henkeä. Vastapäisen museon uudistunut ilme ja naapuruston muutokset tukevat instituutin uudistuksia sekä toimintaa.

Yhteistyötä ja dialogia ranskalaisten kulttuuri- ja luovien alojen toimijoiden kanssa sekä pohjoismaisten kollegoiden kanssa Pariisissa on entisestään vahvistettu.

Instituutin avajaiset peruskorjauksen jälkeen järjestetään yhteistyössä Musée de Clunyn kanssa. Näin avajaiset tavoittavat uusia yleisöjä sekä mahdollisimman laajan mediahuomion.

INSTITUUTIN HALLINTO

Instituutin organisaatiota ja taloushallintoa kehitetään mm. seuraavin keinoin:

Henkilökunta

Instituutin henkilökuntaan kuuluu 2-3 tuottajaa, tiedottaja, teknikko ja johtaja. Lisäksi instituutti tarjoaa vuosittain harjoittelupaikan 4-8 suomalaiselle ja ranskalaiselle harjoittelijalle. Instituutin teknikon Aapo Nikkasen siirryttyä toisiin tehtäviin instituutti rekrytoi uuden teknikon alkuvuodesta 2018. Residenssitoiminnan valmistelua varten rekrytoidaan Suomesta projektihenkilö kevätkaudeksi 2018.

Instituutin johtajan Meena Kauniston toimikausi päättyy 18.8.2018. Uuden johtajan rekrytointi ja valinta tapahtuu keväällä 2018. Johtajavaihdos pyritään toteuttamaan siten, että nykyisellä johtajalla on mahdollisuus taustoittaa, perehdyttää ja tutustuttaa uusi johtaja tehtäviin. Näin voidaan parhaalla ja kustannustehokkaimmalla tavalla siirtää seuraajalle tietoa ja kontakteja työnteon edellytysten ja jatkuvuuden takaamiseksi. Siirtymäkautta varten palkkakustannuksiin on budjetoitu 2kk yhteistä työskentelyaikaa ja asumiskuluja.

Instituutin avainhenkilöt ovat ammatillisesti monipuolisia ja osaavia, heidän toimenkuvansa ovat viime vuosien aikana muuttuneet ja monipuolistuneet; tuottajilla on aiempaa enemmän vastuuta ja taloushallinnollisia tehtäviä, samoin tiedottajalla. Kokonaisvaltaiset ja vastuulliset toimenkuvat motivoivat ja sitouttavat työuransa alussa olevia kulttuurituottajia. Instituutin palkkataso nykyisellään ei vastaa työn vaatimuksia. Henkilöstöpolitiikan tavoitteena on löytää keinoja instituutin yleisen palkkatason tarkistamiseen.

Harjoittelijat ovat tärkeä resurssi instituutin toiminnassa. Harjoittelijoiden perehdyttäminen, tutorointi ja tukeminen edellyttävät vahvaa resursointia. Harjoittelijoiden työn ohjauksesta vastaa tehtävään sitoutunut tuottaja (Tanja Juntto). Harjoittelupaikkoja tarjotaan nykyisin aiempaa monipuolisemmin eri oppilaitoksille (esim. ammattikorkeakouluopiskelijat).

Taloushallinto

Instituutin varainhankintaa, taloushallintoa ja seurantaa on aktiivisesti kehitetty vastaamaan nykyisiä ja tulevia tarpeita. Kehitystyön tavoitteena on talousseurannan työkalujen edelleen päivittäminen sekä taloushallinnon apuvälineistön luominen pitkän tähtäimen suunnitteluun sekä monivuotisten projektien ammattimaiseen toteuttamiseen.

Taloushallinnon ja -seurannan työkaluja kehitetään seuraavasti:

Instituutin toimintaa aiemmin Ranskassa ylläpitänyt yhdistys sulautetaan vuodenvaihteessa 2017-2018 suomalaiseen säätiöön taloushallinnon ja seurannan yksinkertaistamiseksi.

Suomalainen säätiö on rekisteröity Ranskaan keväällä 2017. Vuodenvaihteessa siirretään tarvittavat sitoumukset ja sopimukset säätiön nimiin. Näin päästään raskaasta ja hankalasti seurattavasta konsernikirjanpidosta. Taloushallintoa kehitetään yhdessä tilitoimisto Rantalaisen, tilintarkastaja Jukka Prepulan, ranskalaisen tilitoimisto PwC Servicesin, talouskonsulttina toimivan Marianna Boströmin sekä OKM:n asiantuntijoiden kanssa.

OHJELMAKALENTERI 2018

	Institut finlandais	Residenssit	Suomalaiset tapahtumat Ranskassa	Yhteistyökumppaneita Ranskassa	
Tammikuu	Peruskorjaus	Residenssiohjelman käynnistäminen	Festival Nordique / Palais de Chaillot mm. Tero Saarinen, Sonya Lindfors	Festival d'Angoulême - Sarjakuvafestivaali Yhteispohjoismainen standi	
Helmikuu	Avajaisten valmistelu Instituutin peruskorjauksen ja sisustuksen viimeistely				Fashion Week
Maaliskuu					
Huhtikuu	Avajaiset	Residenssiohjelman kartoitus ja valmistelu	Alvar Aalto (8.3.-7.7.2018) Cité de l'Architecture et du Patrimoine	PØLAR	
Toukokuu	KASVU-teema kuraattorina Katja Hagelstam (lasi-, ja puutarhataide)			Paysages finlandais (4.-6.2018) Valokuvanäyttely Abbayes de Jumièges	
Kesäkuu					
Heinäkuu					
Elokuu					
Syyskuu	Aalto-yliopisto showroom Ruoka- ja juomakulttuuri	Residenssiohjelman kartoitus ja valmistelu		Fashion Week	
Lokakuu	Suomi - Pohjois-Afrikka (ohjelma tarkentuu myöhemmin)			Festival d'Automne	
Marraskuu				Paris Photo	
Joulukuu					

Instituutin oma ohjelmatoiminta linkitetään vahvasti Pariisin vuotuisiin kulttuuri- ja taidetapahtumiin, vuoden 2018 merkittävä yhteistyöprojekti on Théâtre National de Chaillot:ssa toteuttava pohjoismainen tanssifestivaali Festival Nordique.

INSTITUUTIN VUOSI 2018

Instituutin peruskorjaus aloitettiin syksyllä 2017. Peruskorjauksen ajan instituutti on suljettu yleisöltä ja henkilökunta työskentelee väistötilassa.

Aikataulun mukaan korjaus- ja uudistustyöt saadaan päätökseen helmi-maaliskuussa 2018. Tämän jälkeen viimeistellään sisätilat ja asennetaan irtaimisto sekä kahvilatoiminnan edellyttämät koneet ja laitteet. Peruskorjauksesta vastaa kiinteistön omistaja Ulkoministeriö, korjaustöitä valvoo UM:n lisäksikonsulttitoimisto ISS Proko. Pekka Littow on peruskorjauksen pääsuunnittelija Ulkoministeriön toimeksiannosta, Linda Bergroth vastaa kahvila-näyttelytilan ja vierashuoneiden suunnittelusta sekä galerie-boutique-tilan kohentamisesta instituutin toimeksiannosta. Instituutin kustannusarvioon on sisällytetty peruskorjauksen yhteydessä tehtäviä käyttäjän kustannettavaksi tulevia sähkö- ja LVI-töitä, irtaimistohankintoja sekä suunnittelupalkkioita yhteensä 98 000 euroa.

Instituutti on tarkoitus avata uudelleen yleisölle huhtikuussa 2018. Alustavan suunnitelman mukaisesti instituutin avajaiset yhdistetään Musée de Clunyn uudelleenavajaisiin. Aikataulu tarkentuu syksyn 2017 aikana.

Satelliittigalleristina keväällä 2018 toimii helsinkiläinen LOKAL/Katja Hagelstam. Katja Hagelstam kuratoi yhteistyössä Linda Bergrothin kanssa instituutin kevään 2018 kokoelman. Heitä on pyydetty kuratoimaan ranskalaiselle yleisölle nuoria ja Ranskassa vielä tuntemattomia suomalaisia, kansainvälistymistä hakevia taiteilijoita ja luovien alojen toimijoita. Kevään 2018 kokonaisuuden työnimenä on KASVU. Näyttelyyn valittavat taiteilijat tarkentuvat myöhemmin. Kokonaisuudessa painottuvat lasitaide (Renata Jakowleff) ja puutarhataide.

Uusia hybriditoimintamalleja on testattu (kahvila, galerie-boutique), niiden kehittämiseen panostetaan edelleen. Nämä toimintamallit ovat olennainen osa instituutin tulevaisuutta. Instituutti vakiinnuttaa aiemmalla strategiakaudella aloitetun uudistustyön. Uudistusten fokuksessa on toimintatapojen päivitys sekä omien tilojen modernisointi. Instituutin ohjelmisto rakennetaan teemakokonaisuuksien avulla kevät- ja syyskokonaisuuksiksi.

Teemakokonaisuuksien avulla tavoitetaan uusia yleisöjä, esitellään ajankohtaisia suomalaisia ilmiöitä ja toimijoita Ranskassa. Teemakokonaisuudet tukevat instituutin imagoa ja strukturoivat toimintaa. Toimintaa toteutetaan omissa tiloissa sekä ranskalaisissa museoissa, gallerioissa, festivaalien ja tapahtumien yhteydessä, yliopistoissa ja muissa kulttuurikeskuksissa.

INSTITUUTIN OHJELMATOIMINNAN KULMAKIVET

- **Oma tuotanto ja yhteistuotannot / Temaattiset kokonaisuudet**

Esimerkki: Mobile Home/KOTI 2017, Festival Nordique

- **Kansainvälisesti tunnettujen suomalaisnimien hyödyntäminen osana omaa ohjelmistoa**

Esimerkki: Kaija Saariaho, Tero Saarinen, Kaarina Kaikkonen, Elina Brotherus

- **Yhteistyö suurten toimijoiden kanssa**

Esimerkki: Théâtre National de Chaillot:n ja pohjoismaisten kollegoiden kanssa toteutettava teemakokonaisuus vuodenvaihteessa 2017-2018

- **Galerie-boutique ja kulttuurikahvila sisäänheittäjinä, instituutti kohtaustilana ja taidetilan**

- **Verkostotoiminta**

Esimerkki: Pohjois-Afrikka-yhteistyö

RESIDENSSITOIMINTA

Vuonna 2018 Suomen Ranskan instituutti tutkii mahdollisuutta aloittaa residenssitoiminta instituutin tiloihin luoduissa kahdessa uudessa vierashuoneessa. Residenssitoiminnan tavoitteena on edistää suomalaisten kuraattoreiden, taiteilijoiden ja muiden luovien alojen toimijoiden kansainvälistä verkostoitumista sekä luoda uusi vuorovaikutteinen yhteistyömuoto.

Yhteistyömahdollisuuksia residenssitoimintaan liittyen tutkitaan Suomessa muun muassa nykytaiteen organisaatio Framen ja HIAP - Helsinki International Artist Programme -residenssiorganisaation kanssa. Yhteistyömahdollisuuksia tutkitaan myös Ranskassa muun muassa Le Cent Quatren ja Cité International des Arts'in kanssa. Residenssitoiminnan peruskartoitustyöstä sekä toiminnan valmistelusta vastaavat instituutissa Laura Vanto sekä hänen tukenaan keväällä 2018 määräaikainen projektikoordinaattori.

YHTEISTYÖ OPPILAITOSTEN JA ALUEELLISTEN TOIMIJOIDEN KANSSA

Yhteistyömuotoja luovien alojen oppilaitosten (Aalto-yliopisto), suomalaisten kaupunkien ja alueellisten toimijoiden (vrt. yhteistyö Helsingin kaupungin ja Lapin seudun kanssa) sekä matkailualojen toimijoiden kanssa vahvistetaan ja kehitetään edelleen. Aalto-yliopiston muotisuunnitteluosaston kanssa on suunnitteilla showroom instituutin tiloissa syksyllä 2018.

Ohjelmatoiminnassa painottuvat uusien urbaanien suomalaisten kulttuuri-ilmiöiden ja luovien alojen esittely sekä kansainvälistymistä hakevien taiteilijoiden ja luovien alojen toimijoiden tukeminen. Instituutissa toimiva galerie-boutique sekä kahvila ja niiden vaihtuvat sisällöt ovat leimallinen osa instituutin infrastruktuuria ja ohjelmapolitiikkaa.

POHJOIS-AFRIKAN KULTTUURIVERKOSTO – TARVESUUNNITELMA

Instituutin uusi avaus on tutkia yhteistyömahdollisuuksia Pohjois-Afrikan ranskankielisten toimijoiden kanssa. Muuttuvan maailman sosiaalisia ja yhteiskunnallisia ilmiöitä on tärkeää ottaa huomioon myös instituuttien työssä.

Nykyinen instituuttiverkosto on keskittynyt vahvasti Eurooppaan. Globalisoituvassa maailmassa ja kulttuurikentässä tarve laajemmalle verkostotoiminnalle kasvaa jatkuvasti, yli tutuksi tulleiden toiminta-alueiden. Suomen instituuttiverkoston ainoana ranskankielisenä instituuttina Suomen Ranskan instituutilla on tavoitteena selvittää minkälaisin toiminnoin näiden kulttuurien välisiä suhteita, verkostoja ja yhteistoiminnan edellytyksiä voidaan edistää Pohjois- Afrikan ranskankielisissä maissa.

Tavoitteena on keskittyä kulttuurisen ja yhteiskunnallisen vaihdon ja dialogin edistäjänä ja mahdollistajana. Pohjois-Afrikka-selvitys aloitetaan tarvesuunnitelmalla, jonka Suomen Ranskan instituutti toteuttaa keväällä 2018. Suunnitelmaa koordinoi projektivastaava Tytti Siukonen yhdessä instituutin johtajan kanssa.

Tarvesuunnitelma koostuu kattavasta verkostanalyysistä, haastatteluista, kannattavuus- ja riskianalyysistä sekä varainhankinnan suunnittelusta. Tämän lisäksi valitaan soveltuvat projektimetodit ja valmistellaan toimintasuunnitelma vuosille 2019-2022. Osana tarvesuunnitelmaa tehdään vierailu alueelle keväällä 2018.

Yhteistyökumppanit koostuvat sekä paikallisista, ranskalaisista että suomalaisista partnereista. Tarvesuunnitelmassa haastatellaan suomalaisia Pohjois-Afrikan ranskankielisten maiden kulttuuritutkijoita, benchmarkataan muita instituuttiverkoston toimijoita (Iberialais-amerikkalaisen säätiön asiamiesverkosto toiminta Afrikassa), suomalais-afrikkalainen kulttuurikeskus Villa Karo, paikallisten suurlähetystöjen kulttuuriattaseat sekä ranskalaiset organisaatiot kuten Institut francais.

TOIMIALAN KEHITTÄMINEN

Suomen Ranskan instituutti ehdottaa instituuttiverkostolle toiminnan lisäämistä kotimaassa. Kokemukset Mobile Homen/KOTI -hankkeen kotimaan vaikuttavuudesta ovat kiistattomat. Instituuttiryhmät tai yksittäiset instituutit voivat tuoda Suomeen kohdemaiden yhteistyökumppanien kanssa toteuttamia projekteja tai muunnelmia niistä. Läsnäolo ja näkyvyys kotimaassa auttaa suomalaisia ymmärtämään instituuttien työn luonnetta ja merkityksiä sekä tukee varainhankintaa. Lisäksi kansainväliset yhteisprojektit tukevat kulttuuritoimijoiden ja luovien alojen verkottumista ja vahvistavat instituuttien asemointia kentällä.

Instituutti kartoittaa myös mahdollisuutta tehdä yhteistyöprojekteja Helsingissä toimivan Ranskan instituutin kanssa. Toimintamallia kehitetään kollegoiden sekä OKM:n edustajien kanssa.

TAITEILIJA- JA ASIANTUNTIJAVIERAILUT

Instituutti varaa vuodelle 2018 yhteensä 5000 euroa taiteilija- ja asiantuntijavierailuja varten. Tästä budjetista on mahdollisuus tarpeen mukaan rahoittaa lyhyelläkin aikajänteellä taiteilijavierailuja, jotka linkittyvät instituutin ohjelmistoon tai temaattisiin kokonaisuuksiin. Lisäksi varoja voidaan harkinnan mukaan käyttää henkilökunnan ja ulkopuolisten asiantuntijoiden vierailuja varten.

INSTITUUTIN TILAT

Instituutissa toimiva kulttuurikahvila

Peruskorjauksen yhteydessä myös kahvilatila uudistetaan tukemaan entistä paremmin nykyistä ja tulevaa taide- ja kulttuuritoimintaa. Tila toimii kansainvälisenä kohtauspaikkana, näyttelytilana ja muuntautuu helposti ohjelmatoiminnan näyttämöksi. Siellä järjestetään mm. näyttelyitä, keskustelutilaisuuksia, konsertteja, performansseja ja työpajoja. Uusien, entistä helpommin muunneltavien tilojen suunnittelusta vastaa Linda Bergroth. Yhteistyökumppanina toimii Café Coutume. Heidän kanssaan solmitaan kolmen vuoden yhteistyösopimus. Perusajatuksena on ohjelmayhteistyö, jonka mukaisesti Coutume tuottaa kahvilapalveluja tukemaan instituutin näyttely- ja ohjelmatoimintaa.

Galerie-boutique

Galerie-boutique toimii kahvilan ohella instituutin sisäänheittäjänä. Galerie-boutiquen toiminta-ajatuksena on kuratoidut ja instituutin teemakokonaisuuksiin linkittyvät kokoelmat suomalaisia tuotteita. Galerie-boutique sisältökokonaisuuksista ja toiminnasta vastaa Laura Vanto yhdessä instituutin johtajan kanssa.

Auditorio/elokuvateatteri

Auditorio on monipuolisessa seminaari- ja kokouskäytössä. Elokuvaohjelmisto keskittyy uusien pohjoismaisten elokuvien esittelyyn. Näin tarjonta on monipuolista, laadukasta ja tavoittaa maksimaalisen määrän yleisöä. Ohjelmisto toteutetaan yhteistyössä Pariisissa toimivien pohjoismaisten kollegoiden, residenssivieraiden sekä ranskalaisen Filmothéquen kanssa.

VIESTINTÄ

Viestinnällä kirkastetaan instituutin profilia ja tavoitellaan uusia yleisöjä. Viestinnässä hyödynnetään yhteistyökumppaneiden tiedotusverkostoja, sosiaalista mediaa sekä verkkosivuja.

Peruskorjauksen aikana instituutin viestintä keskittyy erityisesti instituutin ulkopuolella toteutettavien suomalaistapahtumien markkinointiin ja viestintään Ranskassa.

Instituutin viestinnän sisältö koostuu seuraavista osioista: uutiskirje, somekanavat, instituutin nettisivusto.

Kuukausittain noin 10 000 vastaanottajalle toimitetaan sähköinen uutiskirje. Vuoden 2018 alussa uutiskirje nostaa tanssitapahtumia, esim. Théâtre de Chaillot'n pohjoismaisen tanssin katselmus. Kevätkuukausina viestintä linkitetään Pariisin vuotuisten kulttuuritapahtumiin ja niissä esiintyviin suomalaistoimijoihin. Vuonna 2018 viestinnässä käytetään myös aiempaa enemmän haastatteluja, joissa esitellään Pariisissa käyviä tai Ranskassa asuvia suomalaistaiteilijoita ja muita instituutin yleisöä kiinnostavia tekijöitä ja yhteiskunnallisia ilmiöitä. Viestinnässä testataan näin aiempaa toimituksellisempaa otetta.

Somekanavat tukevat uutiskirjettä ja panostavat erityisesti visuaaliseen materiaaliin sekä videoihin.

Erillinen viestintäsuunnitelma laaditaan vuosittain. Erityistä huomiota kiinnitetään sosiaalisen median hyödyntämiseen sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Nettisivuston suomen- ja englanninkielistä osiota uudistetaan vuonna 2018.

PÄÄYHTEISTYÖKUMPPANIT

Suomessa: OKM, taiteilijat, kulttuuri- ja luovien alojen eri toimijat, säätiöt, rahastot, yliopistot, ministeriöt, ISS Proko, Helsingin kaupunki, Team Finland, Visit Helsinki, Frame Finland, SES, Music Finland, Lokal, Helsinki Design Week

Ranskassa: Ville de Paris/5ème arrondissement, Musée de Cluny, pohjoismaiset kulttuuritoimijat Pariisissa, Paris Design Week, Fashion Week Paris, FIAC, Festival d'Automne, Mois de la Photo, Paris Photo, Mois du film documentaire, Jazzycolors, Salon du livre, pariisilaisia gallerioita, museoita, Théâtre de la Colline, Philharmonie de Paris, Radio France, Théâtre National de Chaillot